

Izhaja vsak dan zjutraj razven
v ponedeljkih in dnevih po
praznikih. Posamezna številka
Din 1.—, lanskoletne 2.—; me-
sečna naročnina Din 20.—, za tu-
jino 30.—. Uredništvo v Ljub-
ljani, Gregorčičeva 23. Telefon
uredništva 30-70, 30-69 in 30-71.

Jugoslovan

Rokopisov ne vračamo.
Oglasi po tarifi in dogovoru.
Uprava
Ljubljana, Gradišče 10, tel. 30-68.
Podružnica v Mariboru, Alek-
sandrova cesta št. 24, tel. 29-00.
V Celju: Slomškov trg 4.
Pošt. ček. rač.: Ljubljana 15.621.

Št. 203

Ljubljana, četrtek, dne 3. septembra 1931

Leto II.

Kraljev proglas narodu

Beograd, 3. septembra. AA. Danes je Nj. Vel. kralj izdal sledeči manifest:

Mojemu dragemu narodu!

Varstvo narodnega edinstva in državne celote je moja sveta dolžnost in najvišji cilj moje vladavine. To je bila pobuda in glavna naloga režima, ki sem ga uvedel 6. januarja 1929 leta. V svoji besedi, ki mi jo je nalagala ljubezen do domovine, sem svojemu dragemu narodu odkrito pojasnil vse težkoče in nevarnosti, v katere sta zašla naše nacionalno življenje in državna celota. Te težkoče so bile tolike, nevarnosti tako resne, da so zbudile globoko skrb vseh rodoljubov in rušile narodno dušo. Vsi, ves narod je videl, kaj je vzrok temu zlu in se je zavedal velikosti tega zla in je zato razumel in s popolnim zaupanjem sprejel moje sklepe. Visoka nacionalna zavest in zdrav razum je vrlina, ki jo je naš narod vsikdar kazal v resnih trenutkih svoje zgodovine. Moje zaupanje v narodovo ljubezen in v njegove moralne sile mi je nudilo sigurno podlago za vse podvige pri urejevanju razmer v državi.

Srečen sem in ponosen, da je ves moj dragi narod od prvega trenutka razumel moje podvige in z enodušnim javnim odobravanjem močno podprl izvedbo mojih sklepov. S to veliko in široko narodno pomočjo se je doseglo v sorazmerno kratkem času, da so bile izvršene velike nacionalne in državne naloge v korist trajnih osnov zdravega državnega življenja. Kraljevini Jugoslaviji, sprejeti s toplo nacionalno dušo od vsega jugoslovanskega naroda, so ustvarjeni potrebni pogoji za silen polet in veliko nacionalno bodočnost. Uverjen da dopuščajo doslej doseženi sadovi dela, zdrave politike, nacionalne svesti in narodnega izkustva, da se pristopi k ostvaritvi in definitivni organizaciji onih ustanov in one državne ureditve, ki bo najbolje ustrezala narodnim potrebam in državnim interesom, sem sklenil,

da postavim dosedanje delo pri izvajanju nacionalne in državne politike na širšo osnovo neposrednega narodnega sodelovanja.

Z vero v Boga in v srečno bodočnost kraljevine Jugoslavije dajem ustavo kraljevine Jugoslavije.

Dne 3. septembra 1931. leta v Beogradu.

ALEKSANDER s. r.

Nova ustava kraljevine Jugoslavije

Beograd, 3. septembra. AA. Danes so »Službene novine« objavile to-le ustavo:

Mi ALEKSANDER I.

po milosti božji in narodni volji kralj Jugoslavije, predpisujemo in proglašamo ustavo kraljevine Jugoslavije, ki se glasi:

Prvi oddelek Splošne določbe

Člen 1.

Kraljevina Jugoslavija je dedna in ustavna monarhija.

Člen 2.

Grb kraljevine je dvoglavi beli orol v poletu na rdečem ščitu. Na obeh glavah dvoglavega belega orla stoji krona kraljevine. Na prsni orla je ščit, na katerem so dvotočje beli križ na rdečem ščitu s po enim ognilom na vsakem kraku. Poleg njega je ščit s 25. polji z rdečimi in srebrnatimi izmenično, pod njimi pa plav ščit s tremi zlatimi, 6 rogljastimi zvezdami in beli polumesec. Državna zastava je plavo-belordeča trobojka v vodoravnem položaju ob navpičnem drogu.

Člen 3.

Službeni jezik kraljevine je srbsko-hrvatsko-slovenski.

Drugi oddelek

Osnovne državljanske pravice in dolžnosti

Člen 4.

Državljanstvo je v vsej kraljevini eno. Vsi državljani so pred zakonom enaki. Vsi uživajo

enako zaščito oblastev. Ne priznava se plemstva, ne naslovov in ne kakršnihkoli predpravil po rojstvu.

Člen 5.

Zajamčena je osebna svoboda. Nikogar se ne sme poklicati na odgovor, zatvoriti ali ga kakorkoli oropati prostosti razven v primerih, ki jih zakon predvideva. Nezakoniti odvzem prostosti je kazniv.

Člen 6.

Nikomur se ne sme soditi pred nepristojnim sodiščem.

Člen 7.

Nihče ne sme biti obsojen, dokler ni na pristojnem mestu zaslišan ali na zakoniti način pozvan, da se brani.

Člen 8.

Kazen se sme določiti samo z zakonom in se sme izvajati samo za dejanja, glede katerih je zakon naprej določil, da se kaznujejo s to kaznijo.

Člen 9.

Noben državljan ne sme biti izgnan iz države. Ne sme se ga pregnati v državi iz enega mesta v drugo in ne internirati v kakem kraju, razen v primerih, ki jih zakon posebej predvideva. Ne sme se nikogar v nobenem primeru izgnati iz domovinske občine brez sodne razsodbe.

Člen 10.

Stanovanje je nedotakljivo. Oblastvo ne sme izvršiti nobene preiskave ali hišne preiskave v stanovanju državljana, razven v primerih, ki jih je zakon predvidel in na način, kakor je

zakon predpisal. Nezakonita kršitev te nedotakljivosti je kazniva.

Člen 11.

Svoboda vere in vesti sta zajamčeni. Priznane veroizpovedi so ravnopravne pred zakonom in lahko svoje vere javno izpovedujejo. Uživanje državljanskih in političnih pravic ni odvisno od veroizpovedi. Nihče ne sme biti oproščen svojih državljanskih ali vojaških dolžnosti in obvez s tem, da se poziva na predpise svoje vere. Vere se sme priznati samo z zakonom. Priznane veroizpovedi samostojno urejajo svoje notranje verske posle in gospodarijo s svojimi fondy in s svojo lastnino v mejah zakona. Nihče ni prisiljen, da svojo versko izpoved javno izpoveduje. Nihče ni dolžan sodelovati pri verskih dejanjih, svečanostih, obredih in gestah, razen pri državnih praznikih in svečanostih in v kolikor bi zakon odredil za osebe, ki so podvržene roditeljskim, varuškim in vojaškim oblastem. Sprejete in priznane vere lahko vzdržujejo slike tudi s svojimi verskimi vrhovnimi poglavarji v inozemstvu, ako to zahtevajo duhovni predpisi posamezne veroizpovedi. Način, kako naj se vzdržujejo ti stiki, bo uredil zakon. V kolikor so v državnem proračunu za posamezne veroizpovedi predvidena sredstva, jih je treba deliti med posamezne sprejete in priznane veroizpovedi po razmerju števila njihovih vernikov in stvarno dokazanih potrebah. Verski zastopniki ne smejo uporabiti svoje duhovne oblasti v molitnicah ali s pomočjo napisov verskega značaja ali sicer v svoje zasebne duševne ali strankarske svrhe. Ravnotako se ne sme dopustiti, da bi se vršila v molitnicah ali

ob priliki verskih shodov in manifestacij kakoršnakoli politična agitacija.

Člen 12.

Vsak sme v mejah zakona izražati svoje misli z živo ali pisano besedo, s slikami in z drugim primernimi sredstvi.

Člen 13.

Državljeni imajo pravico združevanja, zborovanja in dogovarjanja v mejah zakona. Udruženja ne smejo sloneti na verskih, plemenskih ali regionalnih osnovah v strankarsko-politične svrhe, kakor tudi ne zaradi telesne vzgoje. Na shode se ne sme prihajati z orožjem.

Člen 14.

Državljeni imajo pravico prošnje. Prošnje sme podpisati eden ali več njih, kakor tudi vse pravne osebe. Prošnje se lahko predlože vsem oblastem brez razlike.

Člen 15.

Znanost in umetnost sta svobodni.

Člen 16.

Razen državnih javnih šol lahko obstoje tudi zasebne v mejah zakona. Osnovno šolanje je obvezno. V državnih osnovnih šolah je pouč brezplačen. Vse šole morajo dajati moralno vzgojo in razvijati državljansko zavest v duhu narodnega edinstva in verske strpnosti. Vse ustanove za izobraževanje so pod drž. nadzorstvom.

Člen 17.

Neprekršljiva je tajnost pisem, brzojava in telefona, razen v primerih kazenske preiskave mobilizacije ali vojne. Vsi tisti, ki prekršijo tajnost pisemskega, brzojavnega ali telefonskega prometa, bodo kaznovani po zakonu.

Hranilnica Dravske banovine

Rač. Poštne hranilnice Ljubljana
št. 10.680

LJUBLJANA

Telefon Ljubljana
št. 2483

prej Kranjska hranilnica v Ljubljani

Hranilnica Dravske banovine

Rač. Poštne hranilnice Ljubljana
št. 12.363

MARIBOR

Telefon Maribor
št. 2281

Hranilnica Dravske banovine

Rač. Poštne hranilnice Ljubljana
št. 10.727

CELJE

Telefon Celje
št. 93

prej Južnoštajerska hranilnica v Celju

**Pupilarno varni denarni zavodi
Dravske banovine, katera tudi
jamči za vse njihove obveznosti z
vsem svojim premoženjem
in vso davčno močjo.**

Sprejemajo vloge na knjižice in te-
koči račun z najvišjim obrestovanjem

Dovoljujejo kredite, posredujejo v vseh denarnih poslih

Najbolj varna naložba prihrankov!